

KAKŠNO JE BILO ŽIVLJENJE MED VOJNO

1. Kako je potekalo življenje na okupiranem ozemlju

Glavni značilnosti:

• pomanjkanje najosnovnejših živil	• nenehno dvigovanje cen

Kako si pomagajo pri pomanjkanju živil? (2 značilnosti)

Pomagajo si z živilskimi nakaznicami, v mestih poizkušajo vse površine (tudi parke) spremeniti v njive, da si lahko pridelajo hrano.

2. Kako je potekalo življenje na osvobojenem ozemlju

Leta 1942 nastane veliko osvobojeno ozemlje od Ljubljanskega barja in Planine na zahodu do Kolpe na Kočevskem. Središče postane Kočevski rog.

Opiši partizansko osvobojeno ozemlje. (6 značilnosti)

- Partizansko osvobojeno ozemlje je bilo ozemlje iz katerega je bil pregnan okupator.
- Na tem ozemlju je delovala Osvobodilna fronta, prebivalci osvobojenega ozemlja so volili predstavnike OF v narodne odbore, ki so prevzeli oblast nad ozemljem.
- Morali so poskrbeti za preskrbo partizanskih čet.
- Oskrbovali so ranjence, zgradijo partizanske bolnišnice, zbirajo zdravstveni material ter poučujejo zdravnike.
- Delujejo partizanske šole.
- Delujejo tiskarne, kulturno življenje (gledališče, pisanje poezije, ...).

3. Kakšno vlogo je med vojno imela kultura?

Kdo od okupatorjev prepove slovensko kulturno življenje in kdo ne?

Nemci in Madžari prepovejo vsakršno slovensko kulturno življenje, Italijani Slovencem omogočijo kulturno življenje, vendar pa more bit v skladu s fašistično ideologijo.

Zakaj OF poziva h kulturnemu molku?

Poziva, da umetniki in ostali ne sodelujejo pri kulturnih prireditvah in tisku italijanskega okupatorja. S tem bi pokazali, da se ne strinjajo z okupacijo in bi Italijanom odvzeli delček moči nad prebivalstvom.

Zakaj je veliko vlogo imela kultura v osvobodilnem boju in kako se to kaže, opiši. (5 značilnosti)

- Z njeno pomočjo spodbujajo borbenost Slovencev in lajšajo težke razmere med vojno.
- V ilegalnih tiskarnah tiskajo publikacije, pesniška dela.
- Kulturna dejavnost tudi v taboriščih in na okupiranem ozemlju.
- Mnoge partizanske enote so poimenovane po kulturnikih (Prešernova, Cankarjeva brigada)
- Na osvobojenem ozemlju gledališke predstave, pevski zbori, folklor, pesmi, slikarstvo.

Primerjaj življenje v okupirani Ljubljani in na osvobojenem ozemlju. Katere skupne značilnosti opaziš?

- V Ljubljani je vladal okupator s strogimi ukrepi (policijska ura, racije, streljanje talcev), na osvobojenem ozemlju je bil okupator pregnan, oblast je imela OF.
- Skupne značilnosti: tako na okupiranih ozemljih kot v Ljubljani so ljudje gojili kulturne dejavnosti pisanje pesmi, slikanje, pisanje besedil, s to razliko, da je bil na osvobojenem ozemlju to dovoljeno.
- Na obeh ozemljih je vladal strah pred vojno, negotovost ter težke razmere.

Odgovori na vprašanja:

1. V čem se je razlikovalo odporniško gibanje meščanskega in marksističnega tabora?

Marksistični tabor: Komunistična partija Slovenija s sodelavci (levo usmerjenimi Sokoli, krščanskimi socialisti, kulturniki) ustanovi Osvobodilno fronto – OF, ki se odkrito nasprotuje okupatorjem. OF se zavzema za boj, obnovitev in združitev Slovenskega naroda in obnovitev Jugoslavije.

Meščanski tabor: pozdravi okupatorjevo priključitev slovenskega ozemlja k Italiji. Skrivoma pripravljajo odpor, odkrito ne nasprotujejo okupatorju in niso za odkrito oboroženo vstajo. Čakajo na navodila jugoslovanske vlade iz Londona. Zavzemajo se za združeno Slovenijo ter preureditev Kraljevine Jugoslavije v bolj demokratično državo.

2. Opiši oblike odpora, ki so jih izvajali Slovenci.

Osvobodilna fronta - OF izvaja oborožen odpor: zbirajo podatke o okupatorju, izvajajo sabotaže, atentate na predstavnike okupatorjeve oblasti, diverzantske akcije, ilegalne tiskarne.

Meščanski tabor se pripravlja postopni, organizirajo obveščevalno dejavnost. Meščanski tabor naj bi ustanovil ilegalne odporniške enote, ki pa ne delujejo vojaško.

3. Opiši kdo so bili partizani, kako so delovali in zakaj so bili pomembni?

Posamezni komunisti in podporniki OF začnejo v zažetku okupacije odhajati v gozdove ter ustanovljati partizanske čete.

Partizanski način bojevanja je bil gverilski: z močnim in bolje opremljenim okupatorjem se niso bojevali neposredno, okupatorja napadajo iz zasede in z diverzantskimi akcijami, zavetja si poiščejo v gozdovih. Okupator želi partizansko gibanje uničiti, vendar število partizanov vztrajno narašča.

Pomen partizanskega gibanja je, da zaveznikom pomagajo v boju proti okupatorju (to priznajo tudi zavezniki na teheranski konferenci) ter končna osvoboditev na Slovenskem.

4. Zakaj nasilje okupatorjev ni ustavilo slovenskega odporniškega gibanja?

Odporniško gibanje se je zavedalo, da le z odporom lahko premagajo močnejšega okupatorja ter s tem ohranijo obstoj slovenskega naroda. Okupatorji so imeli nasilje v načrtu tudi brez deloavanja odporniških gibanj, njihov cilj je bil uničenje slovenskega naroda.